

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

кафедра цивільного процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародний цивільний процес»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний цивільний процес» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 Право. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 23 с.

Розробники:
Рожнов Олег Вікторович,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 1 від 13.09.2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри цивільного процесу
(протокол № 9 від 08.06.2022 р.)

Завідувач кафедри: Гусаров Констянтин Володимирович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни	8
4. Обсягі структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	16
6.Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	19
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «міжнародний цивільний процес» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – Другий (магістерський)	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2021-2022	Рік підготовки: 2021-2022
Загальна кількість годин - 120		Семестр	Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4, самостійної роботи студента - 6.		1-2	1-2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	

Мета навчальної дисципліни – формування знань про правове регулювання порядку здійснення правосуддя у цивільних справах в яких присутній іноземний елемент та основних умінь по застосуванню цивільного процесуального законодавства та міжнародних договорів з питань цивільного процесу за участю України.

Завдання

- формування системи теоретичних знань про місце норм міжнародного цивільного процесу в системі права;
- опанування існуючих доктринальних підходів до системи принципів міжнародного цивільного процесу;
- проаналізувати цивільно-процесуальний статус іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, як учасників судового процесу;
- здійснити системний аналіз норм міжнародних договорів, які регулюють міжнародну підсудність судам України справ з іноземним елементом;
- з'ясувати порядок і процедуру звернення із судовими дорученнями до компетентних органів іноземних держав у цивільному процесі України;
- визначити характерні риси та особливості визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.

Пререквізити: «Цивільний процес», «Судочинство в господарських судах»

Кореквізити: «Право міжнародних договорів», «Ведення міжнародних переговорів»

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1	Аналізувати взаємодію принципів міжнародного цивільного процесу з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
РН 2.	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів, що виникають у зв'язку з вирішенням спорів у сфері приватноправових відносин з іноземним елементом
РН-3.	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів цивільного процесуального права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

PH-4	Обґрунтовувати правову позицію щодо підсудності судам України справ з іноземним елементом.
PH-5	Аналізувати природу та зміст угоди сторін про зміну міжнародної підсудності
PH-6	Демонструвати розуміння процесуальної правоздатності і дієздатності іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, як учасників судового процесу
PH-7	Здійснювати порівняльно-правовий аналіз способів встановлення судом інформації про право, яке підлягає застосуванню
PH-8	Використовувати знання і розуміння способів вручення документів компетентним органом іноземної держави при виконанні судового доручення
PH-9	Демонструвати навички підготовки проєктів процесуальних документів при розгляді цивільних справ з іноземним документом
PH-10	Розкривати особливості законодавчого регулювання порядку визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні
PH-11	Визначати та диференціювати основні процедури легалізації рішення на території іноземної держави в залежності від рівня правового та соціально-економічного співробітництва між державами
PH-12	Розвивати і застосовувати альтернативні форми вирішення спорів обтяжених іноземним елементом

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формуванню здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному середовищі

ЗК 1.17. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 1.18. Здатність визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК1.17 Здатність використовувати сучасні джерела цивільного процесуального права, цивільного права та інших галузей матеріального права для складання процесуальних документів у цивільному судочинстві.

СК1.18 Здатність самостійно виявляти проблеми розмежування юрисдикцій та інстанційності при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмних результатів навчання:

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН1.17. Демонструвати концептуальні звання цивільного процесуального права, цивільного права та інших галузей матеріального права, включаючи знання сучасних досягнень теорії та практики цивільного права та інших галузей матеріального права.

ПРН1.18. Демонструвати знання джерел цивільного процесуального права, цивільного права та інших галузей матеріального права як результату процесу національної правотворчості.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1 Загальні положення міжнародного цивільного процесу

Поняття міжнародного цивільного процесуального права (далі – МЦПП), його предмет, метод та система. Поняття міжнародного цивільного процесу (далі - МЦП). Мета та значення МЦП, взаємозв'язок МЦП з міжнародним приватним правом, з цивільним процесуальним правом та іншими галузями національного законодавства. Історія розвитку науки МЦП в Україні. Перспективи розвитку МЦП в Україні.

Поняття та види джерел МЦП. Міжнародний договір як джерело МЦП. Внутрішнє законодавство як джерело МЦП. Проблеми визначення міжнародно-правового звичаю, судового прецеденту та доктрини в системі джерел МЦП. Загальна характеристика «Принципів міжнародного цивільного процесу АЛІ /УНІДРУА» (ALI/ UNIDROIT Principles of Transnational Civil Procedure). Уніфікація норм МЦП. Рекомендаційні норми в МЦП.

Поняття принципу МЦП. Види принципів МЦП. Принципи МЦП, закріплені в Законі України «Про міжнародне приватне право». Організаційно – правові принципи, які закріплені в «Принципах міжнародного цивільного процесу АЛИ /УНІДРУА». Процесуально-правові принципи, що містяться в «Принципах міжнародного цивільного процесу АЛИ /УНІДРУА».

Судове провадження: походження та розвиток. Спеціалізація судового провадження. Судові системи окремих держав. Судове провадження в країнах-членах СНД. Міжнародний комерційний арбітраж та інші альтернативні способи вирішення цивільно – правових конфліктів. Третейський суд. Інші альтернативні способи вирішення міжнародних спорів. Міжнародні судові процедури. Європейські міжнародні суди. Європейський Суд з прав людини.

Загальний підхід до розуміння іноземного права. Встановлення змісту іноземного права. Основні способи вирішення питання кваліфікації. Застереження про публічний порядок. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої держави. Обхід закону.

Поняття суб'єктів МЦП. Правові засади участі іноземців та осіб без громадянства у цивільному процесі. Участь іноземних юридичних осіб у цивільному процесі. Особливості участі іноземної держави у цивільному процесі. Поняття державного імунітету. Цивільна процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб у цивільному процесі. Законодавчі акти України щодо правового положення іноземців та осіб без громадянства.

Органи, які займаються захистом суб'єктивних цивільних справ. Право на судовий захист та право на звернення до суду України. Загальні та спеціальні умови права на звернення до суду в Україні. Процесуальний порядок реалізації іноземними особами права на звернення до суду.

Модуль 2 Розгляд цивільних справ з іноземним елементом і вирішення окремих процесуальних питань.

Поняття та види міжнародної підсудності. Національно-правове регулювання міжнародної підсудності. Міжнародно-правове регулювання міжнародної підсудності. Міжнародна загальна підсудність. Міжнародна спеціальна підсудність. Міжнародна виключна підсудність. Міжнародна договірна підсудність.

Основні проблеми правового регулювання та дії угоди про міжнародну підсудність. Поняття та кваліфікація угоди про міжнародну підсудність. Проблема вибору місця суду та угода про підсудність як спосіб її вирішення. Право, що застосовується до угод про міжнародну підсудність. Міжнародні договори за участю України. Регламент Ради ЄС № 44/2001 про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень з цивільних та комерційних справ, Брюссельська Конвенція ЄС про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень з цивільних та комерційних справ 1968 року. Луганська Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень з цивільних та комерційних справ 1988 року, Гаазька Конвенція про угоди про вибір суду 2005 року. Співвідношення норм матеріального та процесуального права у вирішення питання про право, що буде застосовуватись до Угоди про міжнародну підсудність. Умови дійсності угоди про міжнародну підсудність. Дія угоди про міжнародну підсудність. Виконання угоди про міжнародну підсудність. Наслідки визнання угоди про міжнародну підсудність недійсною. Відповідальність за порушення угоди про міжнародну підсудність.

Предмет доказування та заборони по предмету доказування у міжнародному цивільному процесі. Засоби доказування. Принципи доказування. Обов'язок доказування. Оцінка доказів. Збір доказів у міжнародному цивільному процесі. Загальні проблемні питання отримання доказів за кордоном. Процедура отримання доказів за кордоном відповідно до Гаазької конвенції про отримання за кордоном доказів у цивільних або

комерційних справах (КоОД). Сфера застосування КоОД. Особливості застосування положень Конвенції в Україні. Проблема виключності КоОД та застосування механізмів отримання доказів за кордоном.

Джерела правового регулювання інституту встановлення змісту іноземного права. Кваліфікація іноземного права. Законодавство, на підставі якого суд України вирішує цивільні справи. Особливості застосування іноземного законодавства в судах України. Суб'єкти та способи встановлення змісту іноземного права. Процесуальні наслідки порушення норм іноземного законодавства. Наслідки не встановлення змісту іноземного права. Міжнародне співробітництво в питаннях встановлення змісту іноземного права.

Поняття міжнародної судової взаємодопомоги. Порядок вирішення питань, пов'язаних з наданням судової допомоги в міжнародному цивільному процесі: проблеми, які вирішуються в порядку судової взаємодопомоги. Характер відносин взаємодопомоги. Процедура надання взаємодопомоги. Проблеми надіслання та виконання судових доручень в міжнародному цивільному процесі. Міжнародні конвенції про правову допомогу. Регулювання надання правової допомоги за законодавством України. Досвід вирішення питань судової допомоги в іноземних державах.

Загальна характеристика легалізація документів як інституту міжнародного цивільного процесу. Правові засади легалізації документів: поняття, види. Поняття апостиляції. Багатосторонні та двосторонні угоди, що передбачають взаємну відмову від легалізації документів. Особливості визнання та посвідчення документів іноземних держав.

Взаємозалежні національні та міжнародні процедури. Взаємодії попередніх та основних цивільно-правових процедур в національних судах різних держав; міжнародні конвенції про взаємодію попередніх та основних процедур та процесуальне законодавство України. Питання взаємозв'язку розгляду справ з цивільно-правових проблем в міжнародних та національних

судах. Роль Європейського Суду з прав людини у захисті майнових прав громадян. Рішення Європейського Суду у процесуальних питаннях.

Поняття визнання та виконання іноземних судових рішень. Коло іноземних судових рішень, які підлягають визнанню і виконанню в Україні. Визнання та звернення до виконання рішень іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Визнання рішень іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення міжнародного цивільного процесу.				
		Тема 1. Природа міжнародного цивільного процесу та його джелела.	12	2	2	8
		Тема 2. Принципи міжнародного цивільного процесу.	12	2	2	8
		Тема 3. Правове становище іноземних осіб у міжнародному цивільному процесі	12	2	2	8
		Тема 4. Міжнародна підсудність	24	4	4	16

		<i>Разом</i>	60	10	10	40
		Модуль 2. Розгляд цивільних справ з іноземним елементом і вирішення окремих процесуальних питань.				
		Тема 1. Особливості провадження цивільних справ з іноземним елементом.	12	2	2	8
		Тема 2. Докази та доказування в цивільних справах з іноземним елементом	12	2	2	8
		Тема 3. Судова взаємодопомога в межах міжнародного цивільного процесу.	12	2	2	8
		Тема 4. Розгляд справ з іноземним елементом спеціальними судами та альтернативні способи вирішення спорів.	12	2	2	8
		Тема 5. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні	12	2	2	8
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4, 0 ECTS	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/	Дата проведено	Тематика навчаль	Обсяг у годинах	
			Усього	У тому числі

п	ня (згідно розкладу)	ного курсу		Лекц ії	Практичні заняття, семінарські заняття, колокви уми тощо	Самостій на робота
		Модуль 1. Загальні положення міжнародного цивільного процесу.				
		Тема 1. Природа міжнародного цивільного процесу та його джелела.	14	2	2	10
		Тема 2. Принципи міжнародного цивільного процесу.	15			15
		Тема 3. Правове становище іноземних осіб у міжнародному цивільному процесі	10			10
		Тема 4. Міжнародна підсудність	17	2		15
		<i>Разом</i>	<i>56</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>50</i>
		Модуль 2. Розгляд цивільних справ з іноземним елементом і вирішення окремих процесуальних питань.				
		Тема 1. Особливості провадження цивільних справ з іноземним елементом	15			15
		Тема 2. Докази та доказування в цивільних справах з іноземним елементом	15			15
		Тема 3. Судова взаємодопомога в	14	2	2	10

		межах міжнародного цивільного процесу.				
		Тема 4. Розгляд справ з іноземним елементом спеціальними судами та альтернативні способи вирішення спорів.	10			10
		Тема 5. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні	10			10
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4ECTS	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародний цивільний процес» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка

індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
мак 30	мак 10	Мах 30	мак 10	мак 20	мак 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії(за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Мах 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Мах 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Мах 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки.

		При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційовані й залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.
Зараховано		

		3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти.

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. No 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Декларація про державний суверенітет України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
4. Закон України «Про міжнародні договори України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
6. Закон України «Про міжнародне приватне право». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
7. Положення про порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних договорів України міжвідомчого характеру, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. N 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-94-%D0%BF#Text>
8. Transnational civil procedure – formulation of regional rules URL: <http://www.unidroit.org/about-unidroit/work-programme?id=1625>
9. From Transnational Principles to European Rules of Civil Procedure <http://www.europeanlawinstitute.eu/projects/current-projects-contd/article/from-transnational-principles-to-european-rules-of-civil->

procedure/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=137874&cHash=30981e5bc9618fbff47b45f915463642..

10. Initial report on the ELI-UNIDROIT 1st Exploratory Workshop
[URL:http://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Projects/ELI-UNIDROIT_Workshop_initial_report.pdf](http://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Projects/ELI-UNIDROIT_Workshop_initial_report.pdf)..

11. Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах. Гаазька конференція з МПП; Конвенція, Міжнародний документ від 15.11.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_890

12. Конвенція про отримання за кордоном доказів у цивільних або комерційних справах. Конвенція, Міжнародний документ від 18.03.1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_922

13. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах; Конвенція, Міжнародний документ від 22.01.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009

14. Європейська конвенція про інформацію щодо іноземного законодавства. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 07.06.1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_112

15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

16. Договір між Україною і Китайською Народною Республікою про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах від 31.10.1992 [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/156_014

17. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 24.05.1993 [Електронний ресурс] - Режим доступу:

http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_174

18. Договір між Україною і Литовською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 07.07.1993 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/440_002

19. Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 13.12.1993 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/498_604

20. Договір між Україною і Естонською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах від 15.02.1995 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/233_659

21. Договір між Україною і Республікою Грузія про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах від 09.01.1995 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/268_542

22. Договір між Україною і Латвійською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 23.05.1995 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/428_627

23. Договір між Україною і Монголією про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах від 27.06.1995 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/496_001

24. Договір між Україною і Республікою Узбекистан про правову допомогу і правові відносини у цивільних і сімейних справах від 19.02.1998 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/860_013

25. Договір між Україною та Соціалістичною Республікою В'єтнам про правову допомогу і правові відносини у цивільних та кримінальних справах

від 06.04.2000 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу:
http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/704_050

26. Договір між Україною та Республікою Македонія про правову допомогу в цивільних справах від 10.04.2000 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/807_010

27. Угода між Україною та Турецькою Республікою про правову допомогу та співробітництво у цивільних справах від 23.11.2000 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/792_600

28. Договір між Україною і Чеською Республікою про правову допомогу і правові відносини у цивільних справах від 28.05.2001 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/203_018

29. Договір між Україною та Угорською Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 02.08.2001 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/348_026

30. Договір між Україною і Румунією про правову допомогу та правові відносини в цивільних справах від 30.01.2002р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/642_029

31. Угода між Україною та Грецькою Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 02.07.2002 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/300_013

32. Договір між Україною і Республікою Куба про правові відносини та правову допомогу в цивільних і кримінальних справах від 27.03.2003р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192_021

33. Договір між Україною та Корейською Народно-Демократичною Республікою про правову допомогу в цивільних та кримінальних справах від 13.10.2003р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/408_012

34. Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про правові відносини та правову допомогу у цивільних і кримінальних справах від 11.05.2004 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/364_026

35. Договір між Україною та Республікою Болгарія про правову допомогу в цивільних справах від 21.05.2004 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/100_056

36. Угода між Україною та Республікою Кіпр про правову допомогу в цивільних справах від 06.09.2004 р [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/196_008

37. Мінська Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text

38. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text

39. Конвенція про вирішення арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносин економічного і науково-технічного співробітництва 1972 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_570#Text

40. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1994 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text

41. Нью-Йоркська Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text

42. Європейська Конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069#Text

43. Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень <https://kac.com.ua/ua/media/konventsiya-pro-viznannya-ta-vikonannya-inozemnih-sudovih-rishen>

44. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» No 12 від 24.12.1999. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99>

45. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» No 12 від 24.12.1999. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99>

Література:

Основна література:

1. Цивільне судочинство в Україні: основні засади та інститути: монографія / за ред. В.В. Комарова. Харків.: Право, 2016. 848 с.;
2. O Drozdov, O Rozhnov, V Mamnitskyi ‘Mediation and Court in Ukraine: Perspectives on Interaction and Mutual Understanding’ 2021 3(11) *Access to Justice in Eastern Europe* 181–190. DOI: 10.33327/AJEE-18-4.3-n000082 ;
3. O Rozhnov. Towards timely justice in civil matters amid the covid-19 pandemic *ACCESS TO JUSTICE IN EASTERN EUROPE*, ISSUE NO. 2/3(7)/2020
4. Serhij, Kravtsov (Serhij, Kravtsov) ; Serhii, Vlasenko (Serhii, Vlasenko) ; Oleh, Rozhnov (Oleh, Rozhnov) ; Malinovska, Iryna (Malinovska, Iryna). Legal procedure in roman law and its reflection in modern civil procedure, Volume39, Issue71, Page 921-941, 2021p.
5. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів : компендіум / [В. В. Комаров, І. О. Ізарова, С. О. Кравцов та ін.] ; за заг. ред. В. В. Комарова. – Харків : Право, 2020. – 668 с.;
6. Міжнародне приватне право : підручник / [С. М. Білоусов, І. М.

Жуков В.В. Комаров В.В., І.В.Яковюк та ін.]; за заг. ред. Є.М.Білоусова, І.В.Яковюка. – Харків : Право, 2020. – 408 с.;

7. Кравцов С. О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди: монографія. Харків: Право, 2014. 232 с.;

8. Курс цивільного процесу: підручник / В. В. Комаров та ін.; за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 1352 с.;

9. Цувіна, Т. А. Визнання та виконання рішень іноземних судів у цивільних справах у контексті практики Європейського суду з прав людини. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 138. С. 29–42.;

Додаткова література

1. Дракохруст Т. В. Особливості правової регламентації законодавства України у сфері захисту прав іноземців та осіб без громадянства. // *Юридичний науковий електронний журнал*. No1. 2017. С. 190-193.;

2. Izarova I., Korotenko T. Prevention of Procedural Rights Abuse: A New Experience of Ukrainian Judges. *Polski Proces Cywilny*. 2019. Nr. 1. P. 24–33.

3. Ізарова, Ірина Олександрівна. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу : монографія / І. О. Ізарова ; М-во освіти і науки України. - Київ : Дакор, 2015. - 335 с;

4. Васильєв, С. В. Порівняльний цивільний процес: підручник. К. : Правова єдність : Алерта, 2015. 352 с;

5. Korotenko T., Titov M., Simplified Action Proceeding: New Experience. Generalization of court practice: A Case Study of Obolonskyi District Court of Kyiv. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2018. Iss. No .1. P. 62–71.

6. Коротенко Т. Судові витрати, пов'язані з виконанням судових доручень, звернених до компетентних органів іноземних держав. *Вісник*

Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. 2020. Вип. 1 (112). С. 23–26.

7. Коротенко Т. Ф. Міжнародна судова допомога в контексті нової диференціації проваджень цивільного судочинства. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. 2018. Вип. 2 (107). С. 43–47.

8. Коротенко Т. Ф. Особливості отримання доказів за кордоном у цивільному процесі України. Часопис Київського університету права. 2016. № 2. С. 214–218.

9. Косовський Л. М. Судочинство у цивільних справах з іноземним елементом: монографія. Харків. Право, 2017. 300 с.;

10. Михайлів М. Міжнародні договори України про правову допомогу в цивільних справах як джерело правового регулювання спадкування за заповітом у міжнародному приватному праві. // *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 10. С. 229–233.

11. Пасайлюк І. В. Іноземці та особи без громадянства як треті особи в цивільному судочинстві України. // *Часопис Київського університету права*. 2017. № 2. С. 145-150.;

12. Пасайлюк І. В. Особливості участі іноземців та осіб без громадянства як сторін у цивільному процесі України. // *Підприємництво, господарство і право*. № 8. 2017. С. 45- 50.;

13. Порівняльний цивільний процес : навчально-методичний посібник / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 156 с.;

14. Ханик-Посполітак, Роксолана. Європейські принципи створення та діяльності інститутів альтернативних способів вирішення спорів / Р. Ханик-Посполітак // *Юридичний журнал*. - 2015. - N 7/8. - С. 73-76;

15. Черняк Ю. В. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу з розгляду сімейних спорів: Монографія / Ю. В. Черняк. – К. : Алерта, 2018. – 388 с.;

16. Черняк, Юлія. Принципи міжнародного цивільного процесу (із коментарем) / Ю. Черняк, О. Білоус // *Юридичний журнал*. - 2015. - N 7/8. - С. 12-32.

Інтернет-ресурси:

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного процесу <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/57-kafedra-czivilnogo-proczesu.html>